

Na prosazení protikorupčních zákonů už máme příslib více než 140 poslanců

★ Rozhovor

Tereza Šídllová
tereza.sidlova@economia.cz

Bylo krátce po vyhlášení výsledků voleb a jejich faktický vítěz Andrej Babiš z hnutí ANO ohlásil svého klíčového a trochu překvapivého partnera na politické scéně. Nešlo o stranu, ale o skupinu neziskových organizací snažících se prosadit sadu protikorupčních zákonů pod značkou Rekonstrukce státu.

Aktivisté, kteří si ve 21. století už otevřeně říkají lobbisté, se však svého spojence miliardáře chystají také chytit za slovo. A společně s ním i dalších asi sto čtyřicet nově zvolených poslanců. Ti před volbami vlastnoručněm podpisem stvrdili, že prosadí například přísnější zákon o průhledném financování stran, elektronická majetková příznání politiků nebo rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu. Pokud zákony relativně rychle neprosadí, čeká je prý veřejná ostuda.

„Námi prosazované zákony by měly být odhlasovány co nejdříve. Bude to otázka jednání a schopnosti, jak k tomu politiky dotlačit. Dáme jim vědět, že pokud to neudělají v relativně krátkém čase, bude to pro ně ostuda,“ říká v rozhovoru s HN duchovní otec projektu Pavel Franc, programový ředitel společnosti Frank Bold (dříve Ekologický právní servis), která poskytuje i bezplatnou právní pomoc. Další taktiku Franc prozradit nechce.

Jisté je, že až politici lidí zasednou k jednacímu stolu, bude chtít Rekonstrukce státu zasáhnout i do koaličních jednání o příští vládě. Nabídnout chtějí experty a podklady, které by politikům pomohly zanechat protikorupční opatření přímo do koaliční smlouvy. „Nikdo tady nemá větší expertní tým než my,“ tvrdí Franc.

Vážený slib? Jsme realisté

Rekonstrukce státu prosazuje celkem devět nových zákonů, jeden z nich – týkající se zrušení anonymních akcí – už byl prosazen v minulém sněmovně. Zástupci projektu se

již stihli na sociálních sítích pochubit, že skutečným vítězem předčasných voleb jsou právě oni. Třeba pro zákon, který státní správě, ale třeba i polostátní firmě ČEZ nařídí zveřejňovat smlouvy na internetu, už mají v tuto chvíli podle svých počtů 140 hlasů.

Příběh této konkrétní právní normy, dlouhodobě prosazované protikorupčními experty, ale ukazuje, že k předvolebnímu slibu politiků je potřeba přistupovat opatrně. Zákon o registru smluv se v minulém sněmovně snažil prosadit poslanec TOP 09 a Starostů Jan Farský. Návrh úpravy ale narazil na společný odpor ODS, ČSSD a KSČM.

„Jsme realisté v tom, jak vážně to politici podepisovali,“ říká Franc k obavám, že by své sliby nesplnili. „My teď budeme držet směr. Zaštiťovat se námi může, kdo chce, ale na konci dne se vše spočítá, a rozhodující budou činy konkrétních lidí. V tom je ten vtíp,“ dodává.

Na české poměry je to vlastně dost nezvyklé spojení – miliardář a velkopodnikatel na jedné straně a specialisté z neziskového sektoru na straně druhé. K Rekonstrukci státu se také prostřednictvím konkrétních lidí sice připojily všechny

strany, jež jsou nyní zastoupené v Poslanecké sněmovně, ale nehlásitějí se k projektu hlásí právě Babišovo ANO. Pavel Franc to vysvětluje tím, že se podařilo zaujmout Věru Jourovou, první místopředsdkyni hnutí. Zároveň ale nepopírá kontakty na Babišovy poradce z předvolebního štábu.

„Nebýt Rekonstrukce státu, hnutí ANO skoro nemělo programový obsah, což působí nepředvídatelně a netransparentně,“ hodnotí hnutí. „Za pozitivum ale беру to, že když jsme přišli s jasně formulovanými návrhy, tak je převzali. Posuzujeme pana Babiše podle jeho činů,“ doplňuje.

S podporou byznysu

Šéf ANO ani Agrofert na projekt, jehož celkový rozpočet naplánovaný do příštího června je 7,2 milionu korun (shromážděno je však zatím něco přes polovinu prostředků), ale prý žádné peníze nedali.

Na financování Rekonstrukce státu se přitom podíleli kromě nadací (například Fond Otakara Motějla nebo Open Society Institute amerického finančníka George Sorose) i zástupci byznysu. Mezi dárci jsou třeba poradenská společnost

KPMG nebo firma Jablotron. Projekt, který může výrazně ovlivnit „kroky“ nově zvolené sněmovny, se začal rodit již v roce 2009. Klíčem k jeho úspěchu je podle Franc fakt, že se pod jednou značkou podařilo sjednotit hned několik protikorupčních organizací, které dokázaly potlačit svá „ega“. Na Rekonstrukci státu se podílí mimo jiné Transparency International, Oživení nebo Nadační fond proti korupci. Partnerem projektu je ale třeba i Student Agency, jejíž šéf Roman Jančura podpořil Babiše před volbami.

Aktivisté si však při oslovování politiků nevybírali, šli prý za všemi stranami. „Neposuzujeme politiky, jestli je někdo napravo nebo nalevo, hodný či zlý, pracujeme s tím, co voliči rozhodli,“ vysvětluje šéf projektu. Kromě ANO se prý dobře jednalo se zelenými. O stupeň horší známku za vstřícnost od protikorupčních expertů získala TOP 09 a ČSSD a nejméně ochoty prý projevovala ODS a SPOZ.

Ačkoli se projekt snaží setřást „neziskové“ stereotypy, podstata prý zůstala. „Celé se to povedlo díky idealismu lidí, protože to dělali zadarmo a s přesvědčením, že dělají dobrou věc,“ uzavírá Franc.

Devět zákonů

Protikorupční projekt Rekonstrukce státu byl zahájen letos v březnu s cílem prosadit 9 klíčových zákonů, které by razantním způsobem zmenšily prostor pro korupci, a zabránily tak pokračujícímu systémovému rozkrádání státu.

Počty hlasů pro jednotlivé zákony

- ▣ Průhledné financování politických stran a volebních kampaní (141)
- ▣ Elektronická majetková příznání (137)
- ▣ Zveřejňování smluv na internetu (140)
- ▣ Zrušení anonymních akcí (prosazeno)
- ▣ Konec trafik ve státních firmách (128)
- ▣ Odpolitizování státní správy (138)
- ▣ Nezávislé vyšetřování korupce (137)
- ▣ Zákony bez přílepků (138)
- ▣ Rozšíření pravomocí NKÚ (135)

“

Nebýt našeho projektu Rekonstrukce státu skoro nemělo hnutí ANO programový obsah, což působí nepředvídatelně a netransparentně.

Pavel Franc

právník společnosti Frank Bold (dříve Ekologický právní servis)